

NAMAZIN ÖNEMİ

VE ONU DEVAMLILIK
OLARAK CEMAATLE
KILMANIN VACİP OLUŞU

Bismillahirrahmanirrahim, Allah'a hamd olsun, salât ve selâm resulünün, âlinin, ashabının ve hidayetiyle doğru yolu bulanların üzerine olsun. Ondandır:

Şüphesiz ki namaz, İslam'ın direği ve iki şehadetten sonra farzların ve vaciplerin en büyüğüdür. Muhakkak birçok ayet ve Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den gelen birçok sahih hadis bunu ispatlamıştır. Onlardan bazıları şunlardır:

“Namazlara ve orta namaza devam edin. Allah'a gönülden boyun eğerek namaza durun.” (Bakara, 238).

“Namazı kılın, zekatı verin. Rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin.” (Bakara 43).

“Namazı da dosdoğru kıl. Çünkü namaz, insanı hayasızlıktan ve kötülükten alıyor.” (Ankebut, 45).

“Mü'minler gerçekten kurtuluşa ermişlerdir. Onlar ki, namazlarında derin saygı içindedirler.” (Mu'minûn 1-2) Ta ki şu ayete varana kadar: “Onlar namazlarını kılmaya devam ederler. İşte bunlar varis olanların ta kendileridir. Onlar Firdevs cennetlerine varis olurlar. Onlar orada ebedî kalacaklardır.” (Mu'minûn 9-11).

Allah Teâlâ şöyle buyurdu: **“Halbuki onlara, ancak dini Allah'a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O'na kulluk etmeleri, namazı kılmaları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir.” (Beyyine 5) Onu tevhidin yanında zikretti. “Halbuki onlara, ancak dini Allah'a has kılarak O'na kulluk etmeleri emredilmişti...” (Beyyine, 5). İşte bu tevhiddir ve ayrıca bu Lâ ilâhe illallâh'ın manasıdır. Ardından şöyle buyurdu: “ve namazı kılmaları...” (Beyyine, 5).**

Allah subhanehu şöyle buyurdu: **“Eğer tövbe ederlerse” (Tevbe, 5) -Yani şirkten- “Ve namazı kılıp zekâtı da verirlerse, kendilerini serbest bırakın.” (Tevbe, 5). Bu da onun yüceliğini ve tevhid ile bağlantılı olduğunu gösteriyor. Allah subhanehu buyurdu ki: “Fakat tövbe edip, namazı kılar ve zekâtı verirlerse, artık onlar sizin din kardeşlerinizdir.” (Tevbe, 11).**

Abdullah İbni Ömer radiyallahu anhumâ'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: **“Ben, Allah'tan başka (hak) bir ilâh bulunmadığına, Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şehâdet edip, namazı dosdoğru kılincaya ve zekâtı hakkıyla verinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum. Bunları yaptıkları takdirde, kanlarını ve mallarını benden korumuş olurlar. İslâm'ın gerektirdiği haklar ise bunların dışındadır.”** Buhârî, İmân 17, 28, Salât 28, Zekât 1, İ'tisâm 2, 28; Müslim, İmân 32-36. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Cihâd 95; Tirmizî, Tefsîru sûre (88); Nesâî, Zekât 3; İbni Mâce, Fiten 1-3

Daha sonra en önemli ve en büyük vaciplerden birisi de onu cemaatle edâ etmektir. Bu

erkek için böyledir. Hatta Rabbimiz subhanehu korku anında bile onu vacip kılmıştır. Rabbimiz azze ve celle şöyle buyurdu : **“(Ey Muhammed!) Cephede sen de onların (mü'minlerin) arasında bulunup da onlara namaz kıldırдыңın vakit, içlerinden bir kısmı seninle beraber namaza dursun. Silahlarını da yanlarına alsınlar. Bunlar secdeye vardıklarında (bir rekat kıldıklarında) arkanıza (düşman karşısına) geçsinler. Sonra o namaz kılmamış olan diğer kısım gelsin, seninle beraber kılsınlar ve ihtiyatlı bulunsunlar, silahlarını yanlarına alsınlar.”** (Nisâ, 102). İşte Allah, cemaatle namazı korku halinde ve müslümanlar kâfir düşmanlarına karşı mevzideyken vacip kıldı. Böylece onlara namazı cemaatle kılmayı ve kendilerini düşmana belli etmesinler diye de silahlarını taşımayı emretti.

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki: **“Her kim, ezanı işitir de ona icâbet edip mescide gelmezse, onun namazı yoktur. Ancak özür sahibi olan bundan müstesnâdır.”** (İbn-i Mâce, Dârekutnî, İbn-i Hibbân ve Hâkim sahih bir senedle rivâyet etmişlerdir.)

Gözleri görmeyen bir adam, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek: **“Ey Allah'ın elçisi! Beni mescide götüreceğim kimsem yoktur. Evimde namaz kılmama izin var mı?”** diye sordu. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona: **“Ezânı işitiyor musun?”** diye sordu. Âmâ (kör) adam: **“Evet”** dedi. Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: **“O halde icâbet et (cemaate gel).”** Hadisi Muslim Sahihinde tahriç etmiştir. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, bu âmâ (kör) adama cemaatten geri kalması için izin vermedi. Başka rivayette de buyurdu ki: **“Senin için bir ruhsat (izin) bulamıyorum.”** (İmam Ahmed ve Ebu Dâvûd)

Böylece onu mescide götüreceği kimsesi olmayan kör biri olmasına rağmen ona izin vermediğini beyan etti. Onu götüreceği biri olmaması demek; yani onu sürekli götüreceği birinin olmaması demektir. Öyleyse mescide götüreceği kimsesi olmayan âmâ adam bile (cemaatle namaza) itina gösterip üzerinde devam ediyor ve onun için (namazdan geri kalmaya) izin olmayıp aksine üzerine mescide varabilmesi için gitmesi, önem vermesi ve çabalaması gerekli iken, kuvveti yerinde olan ve afiyette olan kimsenin durumu nasıldır peki! Şüphesiz ki durum onun için daha azimdir ve daha büyüktür.

Sonra (şunu söylemek gerekir ki) cemaatle namazdan geri kalmak onu basite almanın ve ardından onu terketmenin en büyük sebeplerinden bir tanesidir. Çünkü o, bugün (cemaatten) geri kalır, yarın da terk eder ve vakti zayi eder. Çünkü ona az değer vermesi onu cemaatle ve Allah'ın evleri olan camilerde eda etmekten alıkoymdu. (O evler ki) Allah subhanehu haklarında şöyle buyurdu: **“Allah'ın, yüceltilmesine ve içlerinde adının anılmasına izin verdiği evlerde...”** (Nûr, 36) o (evler de) mescidlerdir.

Nitekim bu tecrübe edilmiş bir durumdur. Zira cemaatten geri kalanların en küçük bir

mazerette veyahut en küçük bir sebeple namazı terk etmeleri kolaylaşır. Daha sonra (namazın) kalplerinde uyandırdığı etkinin ve kalplerindeki büyüklüğünün az oluşundan dolayı onu tamamen terk ederler. Bu sebeple cemaatle namaz kılmayı terk etmek onu kökten terk etmek için büyük bir sebep ve malum bir bahanedir. Muhakkak Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem sahih bir hadiste şöyle buyurmuştur: **"Bizimle onlar arasındaki sözleşme, namazdır. Her kim, namazı terk ederse, kâfir olur."** (İmam Ahmed Müsned'inde, Ebu Dâvud, Tirmizî, Nesâî ve İbn Mâce, Bureyde bin el-Hasîb radiyallahu anhu'dan rivayetle sahih bir isnadla tahriç etti.)

Muslim, Sahih'te Câbir bin Abdullah el-Ensârî radiyallahu anhuma'dan o da Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'den şöyle dediğini tahriç etmiştir: **"Kişi ile küfür ve şirk arasındaki sınır; namazın terkidir."** (Müslim; hadis no: 82) Bu da onun (yani terkinin) büyük küfür olduğunu. (Hadiste) "El-Kufr ve eş-Şirk" dedi. Böylece küfür ve şirk kelimeleri marife (el takısı) ile geldi. Bu da ondan murad edilenin büyük küfür olduğuna delildir.

Velev ki ilim ehlinde bazıları, vacipliğini inkar etmeyip onun vacip olduğunu biliyor olduğu halde bu konuda gevşeklik gösterenlerin (hükmünün) küfür altında küfür olduğunu görseler de. Muhakkak ilim ehlinde büyük bir çoğunluk (bu görüşe) gitmişlerdir ve onlardan bazıları çoğunluğun görüşünün "bunun küfür altında küfür olduğunu ve bu büyük küfür ile tekfir olunamayacağını" zikretmişlerse de doğru olan, hadislerin de desteklediği şekilde onun büyük küfür oluşudur.

Nitekim bu sahabelerin onlardan sonra kendilerine muhalefet edenlerden evvel olan zahir icmalarıdır. Tabi'inden değerli ve güvenilir biri olan Abdullah ibn Şakîk el Ukaylî, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in ashâbı hakkında şöyle anlatıyor: **"Onlar, namaz dışında terki küfür olan başka bir (amel) görmüyorlardı."** Öyleyse onların yanında namazı terk etmek küfürdür ve bundan kasıtları da büyük küfürdür. Çünkü bazı şeyler vardır ki küfürdür ama büyük küfür değildir. Neseplere dil uzatmak ve ölümler için dövünmek gibi. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, onları küfür diye isimlendirdi. Sahabe de onları küfür diye isimlendirmişlerdir. Ama o küçük küfürdür. Onların (sahabelerin) namaz dışında terki küfür olan başka bir (amel) görmüyor olmaları bildirilince o zaman hadiste geldiği gibi anlaşıldı ki o, onunla büyük küfrü murat etmiştir.

Bu günahların var oluşu da bereketin yok olmasına ve aynı zamanda kişinin bedeninde ve davranışlarında birçok kötülüğe sebebiyet vermektedir. Bu garip karşılanacak bir durum değildir. Şüphesiz ki günahların; insanın nefsinde, kalbinde, davranışlarında ve rızkında birçok kötülüğü ve vahim sonuçları vardır. Bu garipsenecek bir durum da değil. Şüphesiz ki deliller, günahların vahim sonuçları doğurduğunu göstermiştir. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, sahih olan hadisinde şöyle demiştir: **"Kul işlediği günahlar yüzünden rızkıdan mahrum olur."** (bk. İbn Mâce, Mukaddime, 10/90)

Ayrıca günahların yeryüzünde kuraklığa neden olduğu, yağmurun inmesine engel olduğu ve zorlukların yaşanmasına sebep olduğu bilinen bir şeydir. Bunların hepsi günahlar sebebiyledir. Allah azze ve celle'nin buyurduğu gibi: "**Başınıza her ne musibet gelirse kendi yaptıklarınız yüzündendir. O, yine de çoğunu affeder.**" (Şûrâ: 30) ve şöyle buyurdu subhanehu: "**Sana ne iyilik gelirse Allah'tandır. Sana ne kötülük gelirse kendindedir.**" (Nisâ: 79)

Bu (durum), naslarla ve vuku bulan olaylarla bilinen bir şeydir. Bu nedenle müminin günahların kötü akıbetinden ve zararlarından sakınması, onlardan uzaklaşması, Allah'ın kendisine vacip kıldığı hususları eda edebilmesi için hırslı olması ve salih amellerde elini çabuk tutması şüphesiz ki dünyada da ahirette de daha hayırlıdır. Salih ameller, dünyada da ahirette de tümü hayırdır. Masiyetler ise dünyada da ahirette de şerdir. Allah herkese afiyet ve selamet versin.

www.hadisehli-kayseri.com

www.telegram.me/alimlerinsozleri